

Mere end 50 kg i rygsækken. Hvad gør man ikke for lidt luksus i bjergene.

Tahr i New Zealand

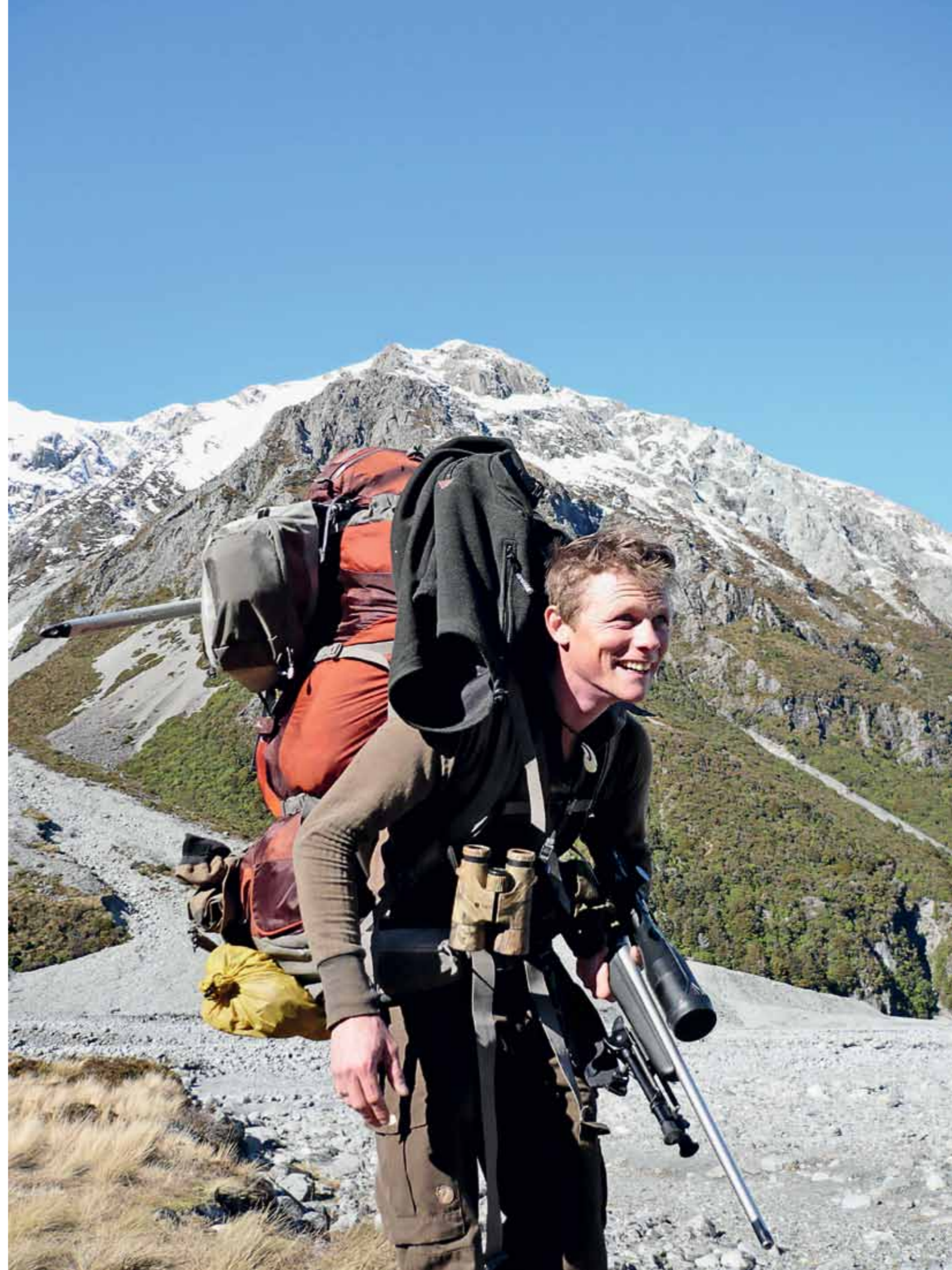
En jagt på tahr i New Zealand skulle byde på flere overraskelser for to jægere, end de nogensinde havde forestillet sig. Intense jagter, laviner og vilde stormfloder var bare nogle af dem.

Af Per Jacobsen

Pete Rix og jeg havde længe snakket om at gøre alvor af vores drømme og arrangere østkystturen, "to rule them all"-turen. Pete havde aldrig været inde i bjergene fra østkysten før og var derfor noget spændt på turen, ikke mindst fordi det var høj vinter. Charmen eller spændingen – alt afhængigt af vejret – ved Sydøens

østkyst er, at turen ind foretages i en 4WD bil med alt, hvad dertil følger af eventyr, spænding, og en smule drengerøvs gung'ho.

Pete er Sergent ved politikorpset og er omtrent de 50 år gammel. Han er Search & Rescue Officer og har jagtet i New Zealands bjerge, siden han kunne gå. Jeg selv er 30 år, udlært tømrer og har jagtet, siden jeg var 20, og ►

TAHRJAGT I NEW ZEALAND

Flod-kørslen ved Black Bluff var vildt krævende, men det skulle blive meget værre.

Dyrelivet er rigt og farvestrålende, her en New Zealandsk strandskade ved Clyde River.

Pete kæmpede bravt for at få den ubudne possum ud af hytten.

► jeg glæder mig over hver jagttur sammen med Pete.

19. august var som taget ud af et vinterportræt – perfekt vejr til at køre i bjergene. I New Zealand er det jo vinter, når vi i Danmark har sommer. Vi nåede Erewhon Station to timer efter, vi var stukket af sted fra Christchurch. Erewhon var en af rammerne for en by i filmen Ringenes Herre, og området mindede også vældig meget om det mystiske land i filmen.

Vi entrede det kæmpemæssige flodleje, som i den grad var præget af vintertid. Bunden var dækket af en masse store sten på omkring en halv meter i diameter. Vandet i floden omkring en klippe benævnt Black Bluff stod lavt, og det var et held, for dette var i forvejen den mest tekniske firhjulskørsel, jeg nogensinde havde kastet mig ud i. Resten af 4WD-sporet var simpelt uden store dramaer, og ca. 18 kilometer efter, at vi havde forladt Erewhon Station, parkerede vi bilen.

Min rygsæk var svedende tung. Et kvalificeret bud fra os begge var omkring de 55 kg – luksus vejer! Vi havde små fire kilometers vandring, før vi kunne sætte foden inden for i McCoy hut.

To mere end almindeligt drøje timer senere åbnede vi en Speight-øl og nød solens vældige kraft og varme. Hytten, McCoy hut, lå ved toppen af Clyde River i et kæmpemæssigt stengærde og med lidt bush bagved.

På den østlige side af hytten lå Francis River og på den vestlige Billy McCoy River. To floder, der hver vander kæmpe gletschere af, og som ender oppe ved "The Main Divide".

Hytten er ét rum med seks sovepladser, et pænt primitivt køkken placeret ved siden af pejsen og et lille forråds-kammer. 20 meter fra hytten er et udendørs dus med garanteret frossent toiletsæde hver morgen.

Under organiseringen af vores hjem for de næste seks dage stødte jeg på en – i den grad levende – possum! Den må have levet derinde i et par uger, men eftersom det var i forråds-kammeret den befandt sig i, var der jo en del mad, den kunne give sig i kast med. Den var kommet ind gennem en lille revne i noget rustent jern, men det havde ikke været muligt for den at slippe ud igen.

Jeg så selvfølgelig helst denne possum stendød og med skudhuller i, men Pete, som er gammel possum-fanger, havde en bedre idé:

"Grib den i halen, og sørg for, at forbenene konstant har kontakt med jorden, så vil den altid forsøge at løbe væk. Løfter du den fra jorden, får du gevaldige problemer, for så ender du med en possum i skægget og klør langt under huden!"

Jeg lod Pete stå for den hylende morsomme seance, og efter en del postyr fik han slæbt kræet i bagbenene udenfor, hvor jeg efter pænt meget overtalelse overtog halen, således at han kunne "ekspedere" den.

Forfatteren med den flotte bull-tahr, han skød i starten af den første jagtdag.

Efter et solidt aftensmåltid og et par røverhistorier røg vi i køjen, og var klar til nye strabadser 5.30 fredag morgen.

DEN FØRSTE TAHR-JAGT

Vandstanden i Billy McCoy-floden var ganske lav, og efter et par stenhop var vi tørskoet over. Efter en times solid klatring så vi en stor behåret bjergged, en bull-tahr, et stykke højere oppe, og jeg satte efter den. Da jeg kom til et godt sted at tage et skud fra, var tahren i mellemtiden forduftet, men af års erfaring vidste jeg, at tahren ALTID kommer tilbage for at få et andet kig. Og som timet tittede to horn pludselig frem og sekundet efter en hel krop.

På 216 yards brølede .270'eren i 40 graders hældning mod tahren, og den tumlede ned men landede desværre et sted, jeg ikke kunne se. Ikke desto mindre – en træffer! Jeg markerede skudstedet med et stykke toilet-papir.

Jeg traskede frejdigt op ad bjerget, selv om hældningen steg mere og mere minut for minut. Efter en halv times klatring på vej mod ukendt terræn følte det ikke som den bedste situation.

Da jeg efter en time kom op til cirka det sted, hvor tahren faldt, kunne jeg se lidt pels ligge og svaje for vin-

den. "Optur!!!", nåede jeg lige at tænke, før det store skrummel rejste sig op fire meter fra mig. Jeg fik travlt med at afmontere min skyder fra ryggen, men pis! Magasinet lå i min lomme! Jeg greb efter magasinet, tabte det, fik samlet det op igen og fik proppet en kugle i kammeret.

Tahren var i mellemtiden blevet træet af mit cirkusnummer og var humpet ned ad bjerget, hvor jeg kom fra, med den første kugle igennem brystet. Disse dyr er sande bjergkonger hernede!

Den dukkede op 70 yards længere nede, og jeg skød den igen, hvorpå den tog et fald på cirka 20 yards i fri luft for derefter at kurre ned og lande tæt ved det sted, jeg havde skudt det første skud fra – stendød og lige til at hente på hjemvejen.

EN BEHÅRET BJERGGED

Vi gik videre op på toppen af bjerget. Det var et fantastisk terræn at vandre rundt i: sneklædte toppe og blå himmel.

Vi gik i gang med at tjekke de solbeskinnede bjergsider for tahr og opdagede, at området bød på tahr overalt. Specielt én havde vores opmærksomhed. Den stod i et område, der var ganske muligt for os at komme til, 260 yards væk. Pete slap en kugle efter den. Træf! Vi så, ►

Peter Rix, Search and Rescue officer og en god jæger.

Efter en hård dag på bjergsiderne kommer to kolde Speight på bordet.

En sulten Kea-papegøje smæsker sig i resterne af en nedlagt tahr.

► hvordan den tumlede ned af sneen, ramte et klippeudhæng og faldt omtrent 70 yards i frit fald, før den stoppede i sneen meget længere nede ad bjerget. Det var vildt det her, og mit adrenalin var på kogepunktet.

Jeg var derfor ikke sen til at melde mig for at gå over og hente Petes bull. Jeg iførte mig mine crampons, som spændes fast på skoene for at gøre det lettere at stå fast på isen, tog min isøkse og drog af sted. Efter godt en halv time igennem metertyk sne på en 45 graders hældning kom jeg til et stejlt indhug omkring tre meter bredt. Sneen var her blevet til hård is, men det største problem var, at jeg skulle klatre tre meter stejlt opad på den hårde isflade. Jeg gjorde et forsøg, men det var, som om min krop ikke ville klatre op af den isvæg. Jeg kiggede ned i den isfyldte dal, som endte 300 meter længere nede i et kæmpe stenskrud. Selv om jeg var mindre end 20 meter væk fra tahren, besluttede jeg, at det kun var en behåret bjergged og ikke det ultimative fald værd.

Vi tog turen tilbage ned ad en gammel udløst lavine, hvor Pete var gået op tidligere. Ruten her var nem og behagelig, og da vi var nået ned, kunne vi så nemt som ingenting gå op til den første bull-tahr, jeg havde skudt om morgenen.

Vi tog alt kødet og trofæet og traskede tilbage til hutten med masser af dagslys til overs.

Den dag havde vi set i alt 22 tahr og skudt tre.

VILD BJERGBESTIGNING

Næste morgen var super, og efter en hurtig morgenmad og et par kopper sort mokka hankede vi op i stumperne og gik op ad Francis River. Pete insisterede på at have tørre sko, så han tog dem af, da vi krydsede floden. Men jeg har sjældent set en mand skære så mange grimasser. Der var smeltet gletschervand i floden! Eller med andre ord is fra en gletscher, der syntes, det var for koldt at være på toppen!

Vi krydsede en udløst lavine med snebolde så store som os! Jeg ville nødtigt have været i nærheden, da den blev udløst. Kort efter spottede vi et par Blue Ducks, nogle af verdens mest sjældne ænder!

Knap var vi kommet ind i Francis River, da min kikkert fæstnede sig på en ungkarle-gruppe af bull-tahrer. Fire af slagsen, 1.100 yards væk og helt klart jagtbare!

En sindssyg angrebsplan blev sat i værk, og vi begyndte vores bestigning. Det var hårdt at klatre op ad bjerget, da sneen var så forbandet tung, og man konstant faldt igennem helt op til skridtet.

Et godt stykke oppe vendte jeg mig om og kunne ikke se Pete. Jeg kravlede lidt ned igen, og der stod han som stivnet på en klippeafsats. Han havde fået et panikanfald. Jeg greb fat i hans arm, og han trak sig op og landede oven på mig. En forholdsvis tung gut at ligge nedenunder på en stejl bjergside midt i ødemarken. Vi

En glad Pete med den første af de to bull-tahrer, han skød på turen.

fortsatte videre, vel vidende at Pete ikke ville ned samme sted.

De sidste 200 yards blev forceret i bedste jægerstil, kravlen gennem sneen. Fire lange timer efter, at vi havde spottet dem, nåede vi den bjergkam, skuddet skulle tages fra. "Vagthunden" blandt tahrenes rejste sig op fra lidt bush, hvor jeg på 130 yards hurtigt placerede en kugle midt på halsen, og tahren væltede livløs ned i en lavine.

Jeg bevægede mig derned og fik skindet denne herlige bull-tahr i fuld vinterpels, tog alt det kød, jeg kunne bære, og så begyndte vi vores nedstigning.

En falk meldte sin ankomst til resterne af min tahr, et syn man ikke ser så tit hernede! Knap var vi begyndt vores nedstigning med mig i front, før en kaliber .270 brøler bag mig. En bull-tahr havde rejst sig kun 70 yards væk, og Pete var hurtig til at få Sako'en til skulderen, og da jeg vendte mig om for at se retningen, hvor han skød, så jeg en bull falde ned i lavinen og glide måske 400 meter ned ad bjerget. En til rejste sig, og Pete skød den død med et perfekt bladskud. På under et minut havde vi nu to ekstra bulls på listen. Det var mere, end vi havde turdet drømme om.

Vores rygsække havde fået et par ekstra kilo på bagen i form af kød og skindet fra vores tahr, så det var to mere

end almindeligt kvæstede bjergjægere, der entrede McCoy hut den aften!

Vi fik varmet hutten godt op ved hjælp af den lille pejls. Det var en fed følelse at sidde og reflektere over endnu en fantastisk jagtdag med masser af held i posen, mit tahr-vinterskind, jeg havde drømt om at få – og nå ja ... Petes tørre sko.

Vi blev enige om, at vi under INGEN omstændigheder skulle tidligt ud morgenen efter. Midt om natten besluttede vejrguden "Huey" sig for at gøre det, han nu engang gør bedst – at regne! Og det fortsatte han ufortrødent med hele den følgende dag, så vi havde en velfortjent dag i hutten og fik på mirakuløs vis endnu engang vendt og løst alle verdens problemer. Vi blev enige om, at den kommende dag skulle bruges i Billy McCoy River.

NANNY'EN NEDLÆGGES

Mandag, morgenen efter, regnede det efterhånden så meget, at vi overvejede at pakke hele habenguttet og komme ud af dalen i en fart, mens vi kunne! Men vi endte med at beslutte at give jagten et forsøg på trods af, at en slem nordvestenvind (lig med rigtigt dårligt vejr) var rullet ind over dalen.

Landskabet var dunkelt og koldt, og det føltes, som ►

Højt ned. Jægernes hytte ligger som en lille hvid plet næsten lodret neden for bjerget.

► om man konstant havde den lille, irriterende Gollum hængende lige i røven.

Vi nåede helt op til "Billy"-gletscheren, da Pete fik øje på en nanny.

Ifølge områdets vildtforvaltningspolitik skal der helst skydes tre nannyer for hver bull, der bliver skudt, og da vi var bagud med at skyde nanny's, blev vi enige om at forsøge en jagt på hende. Hun gik ude på 325 yards, og Pete sendte et skud af sted, men hun rendte uantastet videre rundt på bjerget. Et til skud rundede i dalen, men ingen træf. Jeg råbte til Pete for at spørge, om jeg kunne få et skud. "Yep" var svaret, og mit skud sendte hende for fuld fart ned ad bjerget – død, og hun landede stort set i floden. Utrolig belejligt.

Pete kiggede videre og spottede en rigtig pæn bull 450 yards væk på vores bjergside. Vi fik kigget ham an og blev hurtigt enige om, at det var ham, Pete skulle have.

En kæmpehård pürsch op ad bjerget i en meter løs sne blev sat i gang, og to fuldstændigt gennemblødte jægere fik sneget sig frem til ca. 220 yards. Bull'en havde i mellemtiden krydset en lavine og rendte nuovre på den anden side. Pete lod en kugleregn slippe af sted efter ham, men han var hårdfør. Det tog fire skud, før tahren faldt.

Pete satte tempoet op og kom hurtigt op til tahren, hvor han jublende kunne konstatere et perfekt vinter-skind, og at træffene alle lå inden for 10 cm.

Vi gik ned til floden for at hente nanny'en. Der lå endnu en lavine, som rakte ind over floden og videre op ad den anden bjergside. Der lå vel sne omkring syv meter over floden.

Der var masser af små crevasser, og man skulle gå

med armene ude for ikke at falde helt igennem.

På denne sidste aften, mens vi gik og pakkede i hutten, brokkede Pete sig noget over, at hans skind minimum vejede 10 kg! Jeg går ud fra, at han helt bevidst valgte at fortrænge det faktum, at vi også skulle bære omkring 30 kg kød ud til bilen.

Hutten var knitrende varm, og kroppene var endelig blevet tørre, og efter sådan en våd dag var det super at kunne hoppe i en varm sovepose. Dog var det ikke søvn, vi fik mest af den nat, for regnen væltede ned, og vinden blæste på sit vel nok maksimale i det område. Tankerne kredsede omkring, om det overhovedet var muligt at komme ud til Erewhon den følgende morgen.

BRUSENDE STORMFLODER

Og det blev ganske rigtigt besværligt at komme ud til Erewhon. Floderne rasede, regnen væltede stadig ned, og min store vandrerugsæk agerede nærmest sejl for vinden. Det var en seriøst dårlig situation. Flere floder skulle krydses, og efter den første rivercrossing måtte vi holde fast i hinanden og tage den sidste sammen, da jeg nær var røget med strømmen.

Vi vidste, at vi kæmpede imod vejret, og enhver pause betød, at floden blot voksede sig større. Det var ikke længere et spørgsmål om at holde sig tør, men om at holde sig kørende, så kulden ikke bed sig fast ind under huden.

Fuldstændigt gennemblødte og totalt smadrede nåede vi den store 4WD-Terrano, og hun startede, som havde hun ikke ventet på andet de sidste seks dage!

100 meter nede af sporet kørte vi ind i det, jeg formodede, var en vandpyt, men som faktisk viste sig at ►

Den første vilde rivercrossing.

På det dybeste nåede vandet halvvejs op af forruden.

Men Nissan'en klarede sig mirakuløst igennem.

► være et monster vandhul med godt halvanden meters dybde. Jeg ramte det med omtrent 40 km i timen, og Pete bemærkede: "Hvad tror du, dine mates hjemme i Danmark vil sige til den dag her indtil videre?"

Det var som at være fanget i et dårligt mareridt, men bare på den spændende måde, og man MÅTTE bare opleve slutningen. Men det skulle vise sig, at det værste stadig lå foran os ...

Vores rivercrossings seks dage tidligere var afløst af brusende stormfloder! Nordvestenvinden blev værre minut for minut, og lynene slog konstant ned rundt om os.

Da vi nåede Clyde River, vendte jeg bilen. Floden var steget fra de normale ca. 15 meters bredde til en 50 meters brusende stormflod. Plan B var at krydse tilbage gennem flodlejet og forsøge at køre gennem Lawrence River – en sideflod til Clyde River.

Planen var perfekt. Vi krydsede Lawrence River konstant, kørte på kæmpe sandbanker, der var presset op af floden, og over store træstammer, som nordvesteren havde revet løs. Ingen problemer – i alt fald ikke, indtil vi nåede punktet, hvor Lawrence River løb ud i Clyde River.

Vi skulle nu krydse Clyde River to gange for at komme ud til Erewhon Station. Første crossing var o.k.

Men den næste crossing tog åndedrættet fra os. Når vi kastede sten i floden, kunne vi ikke høre dem ramme bunden, og det er det første signal til at vende om.

Jeg hoppede ud af bilen for at gå gennem floden. Den var isnende kold, og halvvejs igennem mistede jeg fodfæstet, og floden var i gang med at skylle mig væk. Jeg svømmede for mit liv og kom ind til bredden 20 meter længere nede – stærkt nedkølet. På trods af mit hjernedøde stunt mente jeg godt, at Nissan'en kunne klare crossingen, da bunden af floden var fast der, hvor jeg krydsede.

Bilen stod i 4WD lav, første gear. Alt var klart. Det her var spænding på højt plan. Jeg rykkede hende ud i floden, og hun brølede igennem snorkelen. Pløjede gennem floden, indtil hun i ét sank ned – men hun fortsatte støt!

JUBLEDE SOM GALE

Bilen klarede den op på den anden side af bredden, og Pete og jeg jublede som gale! Vi havde klaret den vildeste rivercrossing, vi begge nogensinde havde oplevet. Dog blot for senere at kunne konstatere, svært skuffede, at udgangen var en rivercrossing længere ovre.

På det tidspunkt var vi så tæt på målet, at vi bare ikke ville acceptere vores umiddelbare problematiske situation. Vi gjorde bilen klar igen og proppede endda pap ude ved ventilatoren for ikke at få bøjlet rotorbladene af vandtrykket. Vi rullede vinduerne ned og var klar til at brække dem op, hvis Terrano'en døde undervejs.

Hun rullede med god fart ud i floden, og inden for tre meter sank vi ned til vand halvvejs oppe på forruden!

"Fuld pedal," råbte Pete, mens vandet væltede ind af sidevinduerne. I 20 stygge sekunder var hun under vand, indtil vi kom vel op på den anden side. Hele det elektriske system kortsluttede i et minuts tid.

Endelig, efter ni timer på vej ud af bjergene, lykkedes det! Vores tur bød på i alt syv bulls, fire nanny'er og tre hut-possums, og vi så mere end 200 tahrer over hele turen.

Vi fattede det ikke. Det var den vildeste præstation og det vildeste, vi i vores øjne nogensinde havde kæmpet – ikke kun da vi kørte ud, men i høj grad også da vi jagede inde i dalen. Scenariet var fantastisk, og oplevelserne rige. Vi havde givet den vores bedste forsøg og havde hver især fundet nogle grænser, vi ikke troede, vi skulle finde.

Succesen over en fantastisk tur var at mærke i hele kroppen.

perjacobsen79@gmail.com

Fakta: Tahr i New Zealand

Tahren i New Zealand: Hvorfor, hvor mange, og hvor kommer den fra?

Tahren blev indført i New Zealand i 1904 og kommer oprindeligt via England. The Duke of Bedford gav seks "himalayan tahr" til New Zealand med henblik på jagt, og de blev udsat ved Mt. Cook National Park. Senere blev endnu flere tahrer sendt til landet.

Men i slutningen af 30'erne blev man opmærksom på tahrens fingeraftryk på New Zealands alper. Den blev kategoriseret som et skadedyr, og der har siden da været intensiv jagt på den i forsøget på at holde bestanden under 10.000 individer. I 70'erne fandt nogle modige sjæle ud af, at det var meget nemmere at hænge ud fra helikopteren med fuldautomatiske våben, og det reducerede tahrbestanden væsentligt.

I dag er bestanden kontrolleret af Department of Conservations. Der bliver lavet tællinger på antal individer i de nationale parker, og der er meget faste rammer for, hvor mange tahr der er tilladt i hver park.

Der findes tre typer tahrer: himalayan tahr, arabian tahr og nilgiri tahr.

Himalayan tahr lever som regel i 10-14 år. Hannen kan blive op til 150 kg, hvorimod hunnen kun ligger på omkring 40 kg. De har et super øjesyn, som gør dem svære at komme tæt på. Bull-tahren har en stor manke, som bruges til at demonstrere, hvem der er den dominerende.

Både hunnen og hannen vokser horn. Hannen vokser klart de største horn, som kan blive op til 18 tommer – dog ses det meget sjældent. Vinterjagt på tahr anses som noget eksklusivt, da man på dette tidspunkt kan være heldig at skyde en tahr i dens komplette vinterdragt.

Tahr bliver ofte kaldt "the King of the Southern Alps". Navnet skyldes især den imponerende måde, den kommer rundt på i bjergene. Den vælger det mest ufremkommelige terræn at leve i.

I New Zealand lever den i højdelagene fra 750 til 2.250 meter over havet. Det er dette aspekt, der får mange jægere til at foretrække jagten på tahr. Den foregår som regel i de alpine områder – ofte på stejle skrænter og bjergsider. Lange skud er normale efter en tahr.

Og at jage en enkelt tahr kan hurtigt tage et par dage, da tahren også skal hentes, efter den er skudt. Det kan i sig selv være en kæmpe mission.

Når brunsten, the rut, som er fra maj og frem til en gang i august, går ind, kæmper hannerne om parringsretten. De går side om side med deres manke stående stift ud, og det er normalt nok til at skræmme udfordreren. Uden for brunstperioden lever hannerne sammen i det, der populært kaldes bachelor-grupper (ungkarlegupper), og hunnerne lever i deres "børnehaver-grupper".